

Frédéric Lenormand

Případy soudce Ti

Smrt
ve vrbové
čtvrti

■ garamond

Případy soudce Ti: Smrt ve vrbové čtvrti

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.e-garamond.cz
www.albatrosmedia.cz

■ garamond

Frédéric Lenormand

Případy soudce Ti: Smrt ve vrbové čtvrti – e-kniha

Copyright © Albatros Media a. s., 2024

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA

Případy soudce Ti

Smrt ve vrbové čtvrti

Nový případ soudce Ti

Frédéric Lenormand

Případy soudce Ti

**Smrt
ve vrbové
čtvrti**

■ garamond

HLAVNÍ POSTAVY

Ti Žen-ci, soudce v Pu-jangu
Paní Lin Er-ma, První manželka soudce Ti
Druhá a Třetí paní, vedlejší manželky soudce Ti
Tao Kan, *Ma Žung* a *Tiao Tchaj*, pobočníci soudce Ti

Mistr Wang, majitel Zábavního pavilonu
Lao Jang, umělec a správce ve službách Mistra Wanga
Liou Tuo-tuo, hudebník, synovec Mistra Wanga
Mistr Čchu „Železná paměť“, vzdělanec
Čchung Tu, kandidát císařských zkoušek
Doktor Kuang, lékař
Baron Tun, pujangský urozenec

Slečna Jasmín, umělkyně vystupující na banketech
Slečna Čchiou-čchiou, umělkyně
Slečna A, služebná slečny Čchiou-čchiou
Slečna Měsíční perla, sestřenice slečny Čchiou-čchiou
Matka Ka, vychovatelka dívek ze Zábavního pavilonu
Slečna Skořice, začínající umělkyně a služebná
Slečna Ling-pin, umělkyně, dcera Mistra Wanga
Paní Maj, modistka
Paní Sung, manželka barona Tuna

V roce 671 n. l. je soudce Ti podprefektem v Pu-jangu, hezkém městě na Velkém císařském průplavu.

I

*Soudce Ti tráví večer ve stínu vrb;
jedna květina odmítá uvadnout.*

Oslnivé město Pu-jang ležící v centru Říše mělo vše, čeho je třeba, aby se tu výkvět zámožných vzdělanců cítil dobře. Kolem parků osázených vzácnými dřevinami, které lemovaly jeho vodní toky, vyrostly četné pohodlné rezidence.

Jediný z oněch vzdělanců, který si nevychnutával radosti přívětivého městečka, byl ten, jemuž bylo uloženo udržovat v něm pořádek, spravedlnost a harmonii zamýšlenou Nebesy: podprefekt Ti Žen-ci. A tak byl toho dne rád, že bude moct na několik hodin zapomenout tíživé povinnosti svého úřadu na banketu doplněném řečnickými souboji a rafinovaným zpěvem.

Méně nadšená byla ze zprávy, že bude její manžel večeret venku, První paní.

„U koho, vznešený soudce?“ ptala se a nepřestávala při tom kartáčovat vlasy jejich nejmladší dceři.

„U nikoho,“ odvětil soudce.

Mělo to být setkání nejvýznačnějších estétů, kteří si vymění názory na moderní poezii a budou ji porovnávat s klasickými díly předchozích dynastií. Ti jako ochránce Krásné literatury vzhledem ke svému významnému postavení soudil, že na tomto setkání ve znamení vzdělanosti nemůže chybět.

Ta krásná ukázka administrativní mluvy zanechala První paní zcela chladnou. Idylické vyličení setkání výkvětu vzdělanců se jí zdálo příliš krásně vykresleno, než aby bylo pravdivé.

„Myslíte, že tam bude i zábava?“ zeptala se.

„Zábavou“ rozuměla „ženy, které tančí, hrají na hudební nástroje, recitují verše, nebo ještě hůř, jenom se hloupě smějí nevázaným žertům těchto pánů“; z hlediska zákonných manželek rozhodně nic hezkého.

„To nevím,“ odpověděl její manžel, který zahájil diplomatickou kariéru ve vlastní domácnosti hned nazítří po svatbě.

Ve skutečnosti měl proč se domnívat, že součástí banketu bude jak krásné pohlaví, tak alkohol, tedy kromě básní a hudby, ale mínil, že je zbytečné zacházet do podrobností a riskovat rozmrzení drahých družek.

„Nechtěl by vznešený soudce raději povečeřet v naší společnosti?“ naléhala První paní.

„Ano, ovšemže, rozhodně,“ prohlásil a podal jí dokument pokrytý pěkným písmem, který sloužil jako propustka. „Bohužel se z toho nemohu vyvléct, už před pěti dny jsem dostal oficiální pozvání.“

Písemná pozvání zaslaná delší dobu předem nebylo možné nebrat na vědomí; odpovídala požadavkům do-

konalé zdvořilosti, na rozdíl od dopisů zaslaných v předvečer, nebo dokonce v samotný den večere; ty mohly v hostu vzbudit dojem, že bude jen do počtu.

Ti ostatně nevěděl, proč by měl přicházet o veškerou radost na tomto světě, když se jeho manželky nezdráhaly využít každé příležitosti k pobíhání po městě, třebaže se vždy vrátily do setmění. Všiml si, že se doma objevily věci, které se tam neocitly samy od sebe. Podle vši pravděpodobnosti jeho První paní oběhala krámy, Druhá paní poklekla v chrámu Transcendentní ctnosti a přinesla si odtud nákladné modlitby a kadidlo, které prodávají bonzové, a Třetí paní držela v rukou novou knihu, kterou jí také nikdo nedaroval. Ti v tom viděl dostatečně ospravedlňující argumenty pro to, aby si i on vyhodil z kopýtká.

„Doufám, že mé počestné manželky hodlají v následujících dnech zůstat v ja-menu a starat se o domácnost,“ pravil hlasem člověka, který si nenechá nic nakukat.

První paní odložila kartáč a plesknutím přes zadeček poslala dcerku pryč.

„Už nejsme v císařském hlavním městě,“ odpověděla, „tady v provincii se na chování žen pohlíží méně přísně.“

Podle soudcova mínění by bylo správnější říct, že urozené dámy pocházející z hlavního města nedbají mínění obyvatel maloměsta. Soudcové jsou naštěstí každé tři roky přiděleni jinam, což brzy poskytne příležitost seznámit se s mravy jeho manželek dalším venkovanům a těm zdejšími dá příležitost na ně zapomenout.

Už odcházel, když zaznamenal, že mají všechny tři novou obuv.

„Hezké botičky. My jsme měli tento měsíc nějaké příjmy navíc?“

„Náš vznešený manžel se nemusí těmi výdaji znepokojovat,“ odvětila Třetí paní, již ty dvě další posílaly do popředí vždy, když šlo o nějakou ožehavou záležitost. „Účetní vašeho ja-menu nám dal zálohu.“

Když Ti odcházel z bytu, říkal si, jakým to zázrakem se ony mohou obouvat z peněz jeho soudu, zatímco jemu se už tři týdny tvrdí, že není z čeho pořídít nové papírové tabulky do oken soudní síně.

Setkání se konalo ve vrbové čtvrti, která se rozkládala podél řeky v západní části města. Na tomto odlehlém a diskrétním místě svěřovali obyvatelé města svůj volný čas personálu čajoven, kde se jim nabízely všechny druhy zábavy, podle jejich vkusu a stavu financí. Nejoceňovanější byly zároveň divadelní kabarety a restaurace, nehledě na alkovny k dispozici těch návštěvníků, kteří toužili sdílet rohož s mladými kráskami, které tam žily. Tyto „květinové zahrady“ byly líhněmi slečen, přísně rozdělených do různých kategorií podle vzdělání, jehož se jim dostalo. Jedním slovem, čím víc si obecné mínění považovalo jejich nadání, tím méně se důvěrně stýkaly se zákazníky.

Palankýn, v němž sem soudce přinesli, měl nahoře upevněné korouhve zelené barvy, vypovídající o jeho postavení. Nosiči složili své břímě u vchodu do podniku, strážného dvěma stylizovanými lvy, symboly štěstí a blaženosti. Podle jeho rozměrů se dalo soudit, že je

Zábavní pavilon oblíbeným zařízením. Byla to přízemní budova, jejíž čtvercová okna vedla do spojovací chodby, chráněné před nečasem přečnávající střechou z šedých tašek. Obrubník byl osázený zakrslými stromky a kameny složitých tvarů. Tato nápodoba krajiny, kterou měli v oblibě kultivovaní lidé, vyvolávala představu o kvalitě služeb a o cenách, jež jste mohli očekávat. Ti byl rád, že je význačným hodnotářem Říše a že občané pod jeho správou si kladou za povinnost ho pozvat, už jen pro to potěšení, že si s ním budou moct připít.

Udělal to tak, aby přišel jako poslední, jak se u významných hostů sluší. Ostatní hodovníci už seděli kolem širokého čtverhranného stolu, k jehož každé straně se vešli čtyři, pohodlně usazení na bytelných čalouněných taburetech. Na druhém konci místnosti udržovali zaměstnanci v teple jídlo na odkládacích stolcích a čekali na pokyn, že mohou začít obsluhovat. Stůl zdobily košíky s ovocem a plněnými taštičkami.

Všichni stolovníci měli čtvercové čepce, které odlišovaly učence od nevzdělanců. Ti si byl popravdě víc než jistý, že kdyby si bůh literatury dal tu práci a ověřil si jejich znalosti, většina z nich by musela odejít s nepokrytou hlavou. Kromě košíků byly na stole i kalamáře na tuš, papír a štětce, aby mohli krasoduchové zaznamenat vznesené myšlenky, které je určitě mezi dvěma přípitky napadnou. Personál před ně neopomněl postavit poháry a naplnit je, takže někteří hodovníci už dávali najevo okázalé nadšení. „Ach, vidím, že literární klání už započalo,“ řekl si v duchu soudce.

Když podprefekt vstoupil, všichni povstali. Většina z nich byla mladší než on. Postupně mu je představili a každý k nově příchozímu prohlásil, že ho už dlouho obdivuje; tato zdvořilostní formule byla vyhrazena osobám, jejichž věk, společenské postavení a proslulost je stavěly na vyšší úroveň.

Na jednom z taburetů seděla krásná žena zastávající úlohu hostitelky. Měla dokonale oválný obličej, jako obrácené vejce. Krásné mandlové oči korunovalo rovné obočí. Vysoký drdol z hladkých a lesklých vlasů měla ozdobený umělými květinami, z nichž jí po obou stranách hlavy splývaly dlouhé přívěsky ze zlatých řetízků a perel. Představili mu ji jako slečnu Jasmín, a neopomněli dodat, že je nejžádanější nejen v tomto podniku, ale v celé čtvrti; napovídalo to, že vedení chtělo předního hodnostáře uctít tím, že mu ji vyhradili.

Ten zaznamenal, že jsou jim předkládána rafinovaná jídla, jako jsou ztracená čejčí vejce, smažené korušky, vývar ze sumýše, koláče *jün pchien-kaó* s plátky sýra, v páře připravené lepivé bochánky *man-tchou* nadívané jemně sekaným masem a salát z okvětních lístků denivky, symbolické jídlo léčivé kuchyně, které má údajně napomoci k dobrému trávení všeho ostatního. Od té doby, co si tchangský Dvůr toto město vyvolil jako módní letoviště, měli ptáci i čtyřnožci z okolních lesů tvrdý život.

Nedávno byl Ti Žen-ci poctěn několika pochvalnými slovy v antologii kriminálních případů, vydané pro potřeby nových soudců Říše. A tak se kandidáti zkoušek kolem něj předháněli v uctivosti, s nadějí, že se jim od

něj dostane rady nebo že upoutají jeho pozornost. Ať už byly upřímné, nebo vedené pouhou chtivostí, ty výlevy ho rozčilovaly.

„Až i já budu mít bílý vous, chtěl bych dosáhnout stejné moudrosti jako Vaše Excellence!“ prohlásil jeden z nich a pozvedl pohár.

Ti poděkoval úklonem hlavy a nuceným úsměvem. Nemyslel si, že by ho ty tři šedé nitky v nádherné ozdobě jeho tváře měly řadit mezi starce hodné napodobení.

Mnohem víc se mu líbila vybraná jemnost, s níž slečna Jasmín vyzdvihovala přednosti každého z nich, aniž by někoho uvedla do rozpaků. Náhodou tu byl jeden stolovník, který patřil k ja-menu.

„Vaše Excellence jistě poznává pana Jena, skvělého ekonoma vašeho tribunálu,“ pravila k soudci, ukazující jemnou bílou rukou na jakéhosi starocha.

„Jakpak by ne!“ řekl Ti. „Už dlouho jsem si přál strávit večer s člověkem, který spravuje moje finance. Soudím, že to díky vám jsem viděl na nohou svých manželek ty nové botky?“

Pan Jen se sklonil nad stolem hodně hluboko.

„Ubohý malý úředník, jímž jsem, byl přešťasten, že mohl vyhovět přání družek Vaší Excellence.“

„A co moje přání?“ ptal se v duchu soudce, maje na mysli svá okna s kdysi průsvitným papírem, dnes začazeným olejovými lampami tak, že se cítil jako medvěd, který zjednává spravedlnost v hloubi své jeskyně.

Jeden ze vzdělanců našel způsob, jak soudci diskrétně naznačit, že přispěl na náklady na občerstvení.

„Doufám, že jste na počest skvělého soudce, který nás poctil svou návštěvou, vybrala vaše nejlepší víno!“ prohodil k jejich krásné hostitelce.

„Podávat cibulový čaj jsem se vskutku nechystala,“ odvětila slečna Jasmín s úsměvem, který předem promíjel veškerou drzost.

Při bližším pohledu Ti konstatoval, že si podle módy vyholila obočí a nakreslila si falešné, pravidelného tvaru, který bylo možné po libosti upravovat. Ten den měla model *liou-je-mej*, „list vavřínu“. Čelo jí zdobila drobounká broskev z lesklého papíru; tento zvyk zavedla v minulém století do módy jedna princezna. Zbytek obličeje měla pokrytý vrstvou líčidla – bílého pudru a červeně na tváře –, což znesnadňovalo uhádnout její skutečný věk. Podle mínění soudce Ti jí bylo kolem třiceti.

Nejstarší vzdělanec, Mistr Čchu, který měl literární přezdívku „Železná paměť“, věnoval celý život shromažďování děl dávných místních básníků. Sestavil z nich antologii a jeho kolegové se v touze podílet se na lesku té publikace složili na její distribuci. Mistr Čchu využil soudcovy přítomnosti a poprosil ho, aby byl tak laskav a opatřil dílo poznámkovým aparátem, což by zvýšilo jeho hodnotu. Ti nebyl takovou prací nijak nadšen. Literární studie z dob mládí se mu zdály už hodně vzdálené, ohavnosti tohoto světa ho zaměstnávaly víc než jeho formální krásy.

„Bohužel,“ odvětil, „moje poznámky na okraj nemívají valnou hodnotu, jak mi často opakují moji nadřízení.“

Ta replika vyvolala smích, ale autora výboru neodradila.

„Vaše Excellence je předním hodnostářem okresu. To z vás dělá hlavu všech zdejších vzdělanců. Nedovedu si představit vyšší poctu než pár slov z vašeho pera, která posvěti celoživotní práci.“

Ti pochopil, že se z té otravné práce nevyvlékne. Poprosil toho dotěru, aby někdy nechal v ja-menu jeden exemplář a aby mu dal čas na přečtení, tak důkladné, jak si ono dílo zaslouží. I když vyjádřený souhlas nebyl nijak nadšený, stačil k tomu, aby ho Mistr Čchu zahrnul přívalem díků; toho ostatní stolovníci využili jako záminky pro další a další přípitky. Přinesli jim novou rundu alkoholu, který se ohříval na vařiči na druhém konci místnosti.

„Vaše Excellence toto pití dozajista ocení,“ sliboval jeden vzdělanec. „Je to stolní víno z čiroku, vyráběné v tomto kraji, a určitě se mu nevyrovná žádné víno v hlavním městě!“

Ti ochutnal místní výrobek a rád uznal, že mají pravdu, ačkoli si byl jist, že každý kraj nabízí něco, aby si mohl člověk proděravět žaludek.

Mistr Čchu se nemohl odpoutat od námětu, který ho natolik uchvátil, až to hraničilo s posedlostí.

„Díky básním složeným při našich banketech budou příští generace naši dobu považovat za ráj elegance a umění žít!“

„Ano,“ odpověděl Ti. „Nebo je ty texty přimějí vyhýbat se přemíře alkoholu. V obou případech to bude pozitivní výsledek.“

Jisté bylo to, že děti, jimž učitelé uloží naučit se ty básně z paměti, nebudou vědět, za jakých okolností byly

složeny: s jednou rukou na džbánu vína a s druhou na koleni prodejné děvy.

Jakmile pořadatelka viděla, že konverzace vážne nebo se vydává špatným směrem, tleskla rukama a přivolala tak hudebníky, tanečníci nebo zpěvačku, aby oživilí zájem klientů. Jako první se představil herec v přestrojení s komickým číslem, které se hodilo k uvolnění atmosféry v začátku večírku. Liou Tuo-tuo střídal paruky i pózy a vzbuzoval veselí obratnými imitacemi, od mladé hloupé husičky až po neduživou stařenu opírající se o hůl, přes prostitutku z těch nejnižších vrstev nebo vulgární kramářku, která od svého stánku haleká na zákazníka. Některé z těch portrétů soudci Ti trochu připomínaly tři osoby, které znal, což hosty uvádělo poněkud do rozpaků. Umělec imitoval tři dámy se silným puncem hlavního města: jedna byla vysoká, hubená a autoritářská, druhá baculatá, posedlá buddhistickou vírou, a třetí básnířka, éterická a afektovaná. Ti chtěl rozptýlit napětí, které by mohlo toto příjemné setkání pokazit, a tak se naklonil k sousedovi a zeptal se ho žertovným tónem:

„Jak je to možné, že všichni znají moje manželky?“

Znovu se ozval smích a herec se obecenstvu hluboce uklonil, než odešel malými krůčky jako kterákoli slečna z tohoto podniku. Zatímco prázdné misky střídala nová jídla a kolem stolu se rozproudily soukromé rozhovory, Mistr Čchu řekl soudci zdvořile, že přítomnost tří urozených dam pocházejících z Čchang-anu vyvolává mezi obyvatelstvem velkou zvědavost. Ti si říkal, jestli ta zvědavost nepramení spíš z toho, že jeho drahé družky

užívají svobody poskytované manželkám za současné vlády k tomu, aby polovinu dne bloumaly po všech možných koutech.

Slečna Jasmín znovu zatleskala a herce v převleku vystřídala skutečná žena; představila ji jako slečnu Čchiou-čchiou, umělkyni z hlavního města, kde jí její nadání pro zábavná umění vyneslo značnou proslulost. Kromě toho, že měla hezký hlas, měla také výjimečnou paměť. Slečna Jasmín vyzvala hosty, aby ji požádali o jakoukoli píseň z jejího repertoáru. Slečna Čchiou-čchiou je všechny přezpívala, aniž vynechala jediné slůvko, což byl výkon hodný těch nejlepších kurtizán z metropole. Soudce nic takového neslyšel od dob svých studií, kdy chodíval do čtvrti rozkoší příhodně se nacházející v blízkosti čtvrti kandidátů. Mladá žena by nebyla schopnější, ani kdyby se vzdělávala na císařské škole ženských umění, nejoceňovanější v celé Říši. Čchiou-čchiou podávala každou melodii tak snadno, jako kdyby strávila jejím nacvičováním celý den.

„Líbí se Jeho Excelenci vynikajících zásluh práce mé kolegyně?“ zeptala se slečna Jasmín.

Ti zaznamenal, že hostitelka dokonale trefila jeho postavení v hierarchii a že přesně zná tituly odpovídající každé úrovni. Byla-li zpěvačka skvělá, i slečna Jasmín mistrovsky ovládala finesy svého řemesla, mezi jehož nejvýznamnější kapitoly patřila co nejdokonalejší zdvořilost.

Na její rychlý a přesný pokyn přinesl personál čaj, který vystřídal alkohol. Ti si pomyslel, že chce zabránit tomu,

aby se stolovníci před koncem banketu opili, ale hlavní důvod nástupu čajových konvic se ukázal, když se jim přišla poklonit poněkud rozpačitá mladá dívka.

Slečna Jasmín jim vysvětlila, že slečna Ling-pin navzdory svému mládí mistrovsky ovládá věštecké umění, které je také součástí výuky kurtizán. Jak postupně stolovníci dopíjeli svůj čaj, slečna Ling-pin si brala jejich šálky a ve znacích, které lístky vytvářely při okraji, četla jejich budoucnost. Jak bylo zvykem u setkání věnovaných zábavě, předpovídala štěstí a úspěch podle přání každého z nich, které nebylo těžké uhodnout: ten, kdo měl na hlavě čtvercový čepec vzdělance a neochmýřenou tvář, toužil po úspěchu u císařských zkoušek, a ti, kdo se už honosili bradou šedavé barvy, očekávali, že jejich úsilí dojde uznání, o čemž byly čajové lístky zřejmě dokonale informovány.

Aby přítomné rozesmál, i přestrojený herec vyprázdnil šálek a podal ho mladé ženě, aby jí poskytl příležitost pronést něco vtipného na zasmání – mohli se vsadit, že dotyčný žert byl dohodnut předem. Ale když slečna Ling-pin uviděla znaky narýsované v keramickém šálku, zůstala bez hlesu. Po dlouhé chvíli rozpaků prohlásila bezbarvým hlasem, že Liou Tuo-tuo bude čelit velkým starostem. Dotyčný byl zprvu zaražený, ale pak si prohlédl šálek, který mu vrátila, a prohlásil, že osoba, která by byla schopná vyčíst cokoli ze tří svinutých čajových lístků, by měla informovat vládu o božích plánech v následujícím desetiletí! Replika byla odměněna trochou nuceného smíchu, aby povolilo napětí.

Slečna Jasmín jako pozorná hostitelka podala kolegyni svůj vlastní šálek, chtějíc jí poskytnout možnost zakončit výstup veseleji. Ale ani tentokrát neslibovala slečna Ling-pin konzumentce čaje lásku a bohatství; zdála se šokovaná a zároveň na rozpacích.

„Já... vidím... vidím, že...“

Slečna Jasmín ztratila trpělivost.

„Tak už mi pověz, jaký poetický verš nejlépe vystihuje moji budoucnost!“

„Ranní květy nedočkají večera a zvadnou,“ recitovala dívka.

Stolovníci začali toto představení shledávat spíš divným než zábavným.

„Co má tohle znamenat?“ zeptal se nejpodroušenější z nich.

„Slečna naznačuje, že si naše hostitelka potřebuje brzy lehnout,“ nadhodil soudce Ti. „Myslím, že špičkování ovládá ještě lépe než věštění!“

Vzdělanci se dali do hlasitého smíchu a slečna Jasmín spěšně navrhla připít květinám, které nikdy nevadnou. Věštkyňe, která se ukláněla na rozloučenou, si už nikdo nevšímal. Než opustila místnost způsobem, který připomínal spíš útěk, Ti si všiml, že má slzy v očích.

„Tak se mi zdá, že ta dnešní čísla byla spíš melodramatická!“ řekl jeden stolovník, znovu rozveselený.

Ti si pomyslel, že neštěstí druhých je rozptýlení jako každé jiné. Na nový pokyn slečny Jasmín předstoupila skupina hudebníků, kteří celou noc chodili z jednoho podniku do druhého; přišli zazpívat známé popěvky, aby

zahnali nepříjemný dojem, který ve všech zanechalo nepodařené věštění.

Banket neskončil příliš pozdě, možná proto, že večer ve společnosti starého básníka a důstojného podprefekta nebyl tak zábavný, jak se těšili mladí vzdělanci; ti by ocenili spíš prisprostlé žerty než výňatky z klasické poezie. Když se Ti vrátil do ja-menu, shledal, že jeho manželky se ještě neodebraly na lože. V pokoji osvětleném několika lampami hrály nějakou společenskou hru a zobaly přitom sušené krevety zabalené v listech čajovníku máčených ve směsi soli, oleje a česneku. Pohledy, které na něj upřely, když jim přišel popřát dobrý večer, napovídaly, že je držela vzhůru hlavně zvědavost, jak probíhala jeho noc rozkoší.

„Bavil se náš pán dobře?“ zeptala se Třetí paní.

„Nijak zvlášť. Naši mladí vzdělanci se necítí v mé přítomnosti dost uvolnění, aby se nechali unést. Což je v jistém smyslu možná dobře.“

„Ale co zábava?“ naléhala První paní.

Sdělení, že hlavní herečkou byl muž, u nich vyvolalo chichotání. Vykládal jim o jednotlivých číslech a neopomněl přitom poznamenat, že kurtizána byla stará a vulgární; to ho ušetřilo výslechu a nutnosti dělat srovnání mezi umělkyní a jimi. Vrcholem jeho obratnosti bylo připomenutí, jak velice se mu líbilo malé domácí představení, které před pár dny zorganizovaly jeho manželky; děti v něm předvedly všechny své vlohy, které v nich úspěšně vypěstovaly jeho drahé družky. Byla to tak ctnostná odpověď, že jí bylo těžko zcela věřit.

II

*Tao Kan jde utrhnout květinu;
jasmín sám sebe zkropí slzami.*

Protože se zdálo, že si jejich manžel libuje v zábavách, dámy Ti napadlo zorganizovat k jeho narozeninám další dětské představení. I tak ale chápaly, že nezralí umělci, které mají k dispozici, se budou muset v soutěži se slečnami z vrbové čtvrti hodně snažit. Ideální by bylo opatřit si nějakou odbornici, jejíž uvážlivé rady by povznesly divadelní společnost mladých z rodiny Ti, založenou pro pobavení hlavy rodiny, na vyšší úroveň.

Povolaly si Tao Kana, toho nejprotrělejšího z pobočníků, a také nejdiskrétnějšího, protože byl jediný, jehož mlčení se dalo koupit, a ne moc draho.

Byl to špatně oblečený hubeňour s tenkým knírkem, zdůrazňujícím jeho vlídný úsměv, až znepokojivý tím, že z jeho rtů nikdy nemizel. V určitém životním období se věnoval kariéře špatného hochy – zdvořilý výraz pro označení lumpa toho nejhoršího ražení; jejich manžel ho zachránil před temnou budoucností, když ho přesvědčil,

aby své vlohy uplatnil ve službách dobra a administrativy. Tao Kan brzy pochopil, ze které strany má k soudu přistupovat: raději po boku biřiců u pódia, na němž zasedá Jeho Excellence, než v kleku na tvrdé podlaze jako obžalovaný. Dámy Ti si vždycky říkaly, jak se mohl člověk, jemuž se vykutálenost dala vyčíst ze tváře, ba i ze zad, žít jako podvodník, a jak takové individuum mohlo být soudci k užítku. Jelikož rovnováha světa spočívá na rovnováze protikladů, byly nuceny předpokládat, že blízkost té osoby soudci sloužila, stejně jako jin vyvažuje jang.

Tao Kan se třem manželkám uklonil a zeptal se, čím jim může posloužit. Chtějí, aby jim zorganizoval turnaj v lukostřelbě nebo snad projížďku v loďce po řece? Na hlavním náměstí vystavuje své klece obchodník se vzácnými zvířaty, může jim opatřit cvičenou opici nebo malého kudrnatého pejska.

„Spíš nám opatři vycvičenou umělkyni,“ odpověděla První paní.

Tao Kan neskrýval údiv.

„Chceme dát dohromady malé představení, které by si příliš nezadalo s tím, co lze vidět ve vrbové čtvrti,“ vysvětlovala Druhá paní.

„Aha, už chápu,“ odvětil Tao Kan, protože si vzpomněl na poslední výběr recitací, písniček a akrobatických kousků dětí, hotový spletenec cviků pro předpubertální drobotinu, který byl s to zralého muže dojmout, pokud byl tedy jejich zploditelem. Soudcův pobočník nechtěl naproti tomu založit rodinu, stejně jako si nechtěl vydržovat

jednu nebo dvě manželky, to přišlo vždycky draho, a každá umělecká peripetie soudcovy domácnosti mu připomínala, jak dobře udělal.

„Potřebujete někoho, kdo by vašim drahým dětem pomohl rozvinout výjimečný přirozený talent, který v nich dříme,“ shrnul to.

Dámy Ti přisvědčily a odevzdaly mu menší částku jako předběžné poděkování za úsilí, které vynaloží.

O hodinu později bloumal Tao Kan městem, sice s plným váčkem, ale s vyschlou představivostí. Říkal si, koho by tak asi mohl přivést váženým mandarínským manželkám, kdo by byl schopný proměnit bandu prcků v divadelní společnost natolik kvalitní, aby neztratili tvář.

V současnosti pobývalo v Pu-jangu několik herců, kteří pro obecenstvo složené z vynikajících vzdělavců předváděli nenáročné kusy skládané podle klasických pravidel. K tomu, aby vynikla posvátně strnulá krása oněch textů, bylo potřeba dlouholetého cviku, a výsledek by jen těžko nadchl tatínka malých herců, kteří by koktali a zamotávali se do nekonečných tirád. Tao Kanovi by dalo každopádně práci během představení neusnout, zatímco by hrdina žadonil o přízeň bohyně, jež by byla samé líčení a falešné vlasy.

Nakonec se odvážil do vrbové čtvrti. Ostatně když šlo o zábavu, tak u řeky je zábava nejlepší. Když se má povést kvalitní představení, bude lépe obrátit se na profesionálky.

Zdejší podniky byly většinou pro muže jeho postavení nedostupné; jeho váček byl zabezpečen pevným uzlem,

který se obtížně rozvazoval. Tao Kan spatřil chlapíka táhnoucího vozík s čajem, zkvašeným mlékem a sladkou hráškovou pastou. Rozhodl se investovat do občerstvení okořeněného užitečnými informacemi malou část z peněz od soudcových manželek. Není nic lepšího než pouliční prodavač něčeho k zakousnutí, když se chcete dozvědět jména a přednosti oblíbených děvčat; k němu se přicházejí občerstvit portýři, zatímco čekají, až se jejich tlustí klienti za zvuků harf a píšťal dosyta nacpou tučným masem.

Tao Kan ho poprosil, aby mu doporučil nějakou všestrannou umělkyni, schopnou skloubit dobré způsoby se zábavou. Obchodníček se podrbal na bradě.

„Přijde na to. Chcete si ji vzít, povečěret s ní, nebo s ní strávit noc?“

Chtěl, aby pomohla klubku dětí ohromit několika vkusnými kousky jejich tatínka. Prodavač mu doporučil známý podnik, v němž žijí mladé ženy, z nichž si určitě dobře vybere, když nebude moc hledět na peníze. Na šéfovy peníze Tao Kan nehleděl, a tak se vydal daným směrem s úmyslem ulovit vzácnou perlu do stříbrné sítě.

Zábavní pavilon byl vskutku krásný a přívětivý dům, a to i v ranním světle, bez hezkého osvětlení, které by přitahovalo hosty schopné zaplatit dvojnásobné vstupné vyžadované po setmění.

Požádal klečící služičku, která leštila podlahu, o setkání s vedoucím personálu. Děvče mu přivedlo malou osůbku zralého věku s ohnutými zády jménem „matka Ka“.

Tao Kana by neudivilo, kdyby se ukázalo, že ta, která prohlásila, že dohlíží na chráněnky, dřív hlídala oddíl trestanců v solných dolech. Byla to vyzáblá ženská, zmalovaná, jako kdyby měla hrát v divadle čarodějnicí; její zdvořilostní formule neladily s autoritářským tónem.

„Co můžeme pro váženého návštěvníka udělat?“ zeptala se.

Pobočník odpověděl, že by potřeboval nějakou umělkyni schopnou vést děti.

„Děti, vážený návštěvníku?“ opakovala matka Ka, jako by si právě vymyslel sprosté slovo, které v těchto místech nikdy nezaznělo.

Tao Kan dodal, že mu vlivný obyvatel města doporučil nějakou slečnu Jasmín, aniž upřesnil, že šlo o prodavače čaje z konce ulice.

Ta myšlenka matku Ka nepotěšila, protože se jednalo o její nejžádanější slečnu.

„Slečna Jasmín je zadaná na deset večerů dopředu,“ odbyla ho a chystala se odejít. „Nemá čas, aby se věnovala výchově nějakých... dětí.“

„Já jsem mluvil o dětech našeho podprefekta, Jeho Excelence Ti Žen-ci,“ upřesnil Tao Kan.

Dohlížitelce unikly dva tři nádechy, které se přesto nijak neodrazily na jejím výrazu. Její protějšek nicméně cítil, že teď posuzuje jeho požadavek s nebeskou shovívavostí.

„Náš podnik bude přešťasten, když bude moct uspokojit sebemenší přání našeho skvělého soudce,“ odpověděla téměř milým tónem.